

PT 263

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
INSTITUTUL PEDAGOGIC
ORADEA

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE

1

ANTRAGER

1967

COMITETUL DE REDACȚIE

Conf. dr. AL. SÂNDULACHE; lector TR. BLAJOVICI, redactor responsabil; conf. dr. D. PAULESCU; conf. dr. T. POP; lector I. BERINDEI; lector V. COVIC; lector Z. MACOVEI, secretar de redacție; lector GR. POP, secretar de redacție

— COPERTA: N. ZAHA —

REDACȚIA

INSTITUTUL PEDAGOGIC

str. Armatei Roșii, nr. 5

ORADEA

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

S U M A R

	Pag
AL. SĂNDULACHE: Cuvînt înainte	7
I. Științe sociale	
T. POP: Revoluția științifico-tehnică și dezvoltarea personalității muncitorului în socialism	11
F. DRUȚĂ: Aspecte filozofice ale rolului aparatului în fizica modernă	29
E. DELIMAN: Primii autori români despre Teodor Diamant și despre răspîndirea fourierismului în România	37
II. Istorie	
M. DANCIU, T. PAVEL: Starea de spirit a maselor populare din județul Bihor în preajma dictatului de la Viena	55
I. BRATU: Cîteva documente românești, referitoare la urmările răscoalei de sub conducerea lui Horea	65
S. DUMITRĂȘCU: Colecția arheologică „Eugen Potoran”	73
S. DUMITRĂȘCU: Note asupra culturii Coțofeni	79
V. GRECU: Ecouri ale unirii Principatelor în Transilvania	99
T. PAVEL: Din ideile economice și sociale ale lui Ștefan Pop	123
I. SUTA: Cîteva aspecte ale exploatarii feudale și ale luptei de clasă pe moșia Bogdănești — domeniu al mănăstirii Arnotta	135
III. Matematică-fizică	
P. ENGHIS: Asupra clasei spațiilor Riemann V_4 cu grup de mișcări tranzitiv	145
I. HELGIU, S. MAN, P. VARTIC, C. BALINTFI: Introducere în metodica și tehnica experiențelor demonstrative de electricitate	149
N. LUNGU: Ipoteze asupra cauzei variației perioadei stelei U Pe-gasi	155
IV. Geografie	
T. MORARIU: Regionarea fizico-geografică a Dunării românești	165
E. IACOB, AL. SĂNDULACHE: Rezervele de apă din regiunea Crișana, evaluate pe baza bilanțului hidrologic	179
I. BERINDEI: Țara Beiușului. Geneza și evoluția reliefului	187

GR. POP, V. RUSU: Unele aspecte ale geografiei agriculturii din Depresiunea Șimleu	215
GR. POP, GH. MĂHĂRA: Lacul Cehei — aspecte fizico-geografice	227
GR. POSEA: Antecedență și captare la văile transversale carpatică	233
GH. MĂHĂRA, T. LUNGU: Contribuții la studiul climei orașului Oradea	253
T. PÎNZARU: Cîteva considerente cu privire la folosirea noțiunilor de pantă și versant	263

V. Limbă și literatură

I. PERVAIN: O scriere necunoscută a lui I. Budai-Deleanu	273
A. D. MUÑTEANU: Anton Holban	287
L. DRIMBA, R. POPESCU: Probleme ale limbii române în „Luceafărul”	299
Z. MACOVEI: Literatura universală în revista «Vatra»	311
L. PAVEL: Un erou shakespearian în opera lui Turgheniev	325
L. DRIMBA: A. P. Bănuț și mișcarea teatrală din Transilvania	333

Note și recenzii

S. ISAI: Observații asupra manualului de geometrie pentru clasa a IX-a a școlii de 12 ani	367
GH. MĂHĂRA: Al. Sândulache, V. Sficlea — <i>Cartografie-Topografie</i>	379
A. CZAHLI: Necesitatea organizării stației meteorologice școlare și valorificarea observațiilor în cadrul predării temei „Atmosfera” la clasele a VII-a și a IX-a	381
T. BLAJOVICI, R. POPESCU: Lat. <i>stella</i> > rom. <i>stea</i> sau <i>steauă</i>	399
T. POPESCU: Succese înregistrate în studiile clasice, după 23 August 1944	403
M. VULIŞICI: Date statistice privind clasificarea părților secundare de propoziție	409
R. POPESCU: H. Mihăescu — Influența grecească asupra limbii române pînă în secolul al XV-lea	415

S O M M A I R E

	Pag.
AL. SĂNDULACHE: Mot introductif	7
I. Sciences sociales	
T. POP: La révolution technique-scientifique et le développement de la personnalité du travailleur dans le socialisme	11
F. DRUȚĂ: Aspects philosophiques du rôle de l'appareil dans la physique moderne	29
E. DELIMAN: Les premiers auteurs roumains parlant de Teodor Diamant et de la propagation du fouriériste en Roumanie	37
II. Histoire	
M. DANCIU, T. PAVEL: L'état d'esprit des masses populaires du département de Bihor à l'approche du diktat de Vienne	55
I. BRATU: Quelques documents roumains concernant les conséquences de l'émeute dirigée par Horea	65
S. DUMITRAȘCU: La collection archéologique „Eugen Potoran”	73
S. DUMITRAȘCU: Des notes sur la culture Coțofeni	79
V. GRECU: Des échos sur l'union des Principautés en Transylvanie	99
T. PAVEL: Des idées économiques et sociales de Stefan Pop	123
I. ȘUTA: Quelques aspects de l'exploitation féodale et de la lutte de classe sur la propriété Bogdănești- du monastère Arnova	135
III. Mathématiques-Physique	
P. ENGHIS: Sur la classe des espaces Riemann V_4 au groupe des mouvements transitifs	145
I. HELGIU, S. MAN, P. VARTIC, C. BALINTFI: Introduction dans la méthode et la technique des expériences démonstratives dans l'électricité	149
N. LUNGU Des hypothèses sur la cause de la variation de la période de l'étoile U Pegasi	155
IV. Géografie	
T. MORARIU: La division régionale physico-géographique du Danube roumain	165
E. IACOB, AL. SĂNDULACHE: Les réserves d'eau dans la région Crișana, évaluées en s'appuyant au bilan hydrologique	179

I. BERINDEI: Le pays de Beiuș. La genèse et l'évolution de son relief	187
GR. POP, V. RUSU: Certains aspects de la géographie de l'agriculture dans la dépression de Șimleu	215
GR. POP, GH. MĂHĂRA: Le lac Cehei—aspects physico-géographiques	227
GR. POSEA: Antécédence et captation aux vallées transversales des Carpathes	233
GH. MĂHĂRA, T. LUNGU: Contributions à l'étude du climat de la ville de Oradea	253
T. PÎNZARU: Quelques considérations concernant l'usage des notions „pante“ et „versant“	263

V. Langue et littérature

I. PERVAIN: Ion Budai-Deleanu et „Supplex Libellus Valachorum“	283
A. D. MUNTEANU: Anton Holban	287
L. DRIMBA, R. POPESCU: Quelques problèmes de la langue roumaine dans la revue «Luceafărul»	299
Z. MACOVEI: La littérature universelle dans la revue «Vatra»	311
L. PAVEL: Un héros shakespearien dans l'œuvre de Turgheniev	325
L. DRIMBA: A. P. Bănuț et le mouvement théâtral en Transylvanie	333

Notes et comptes rendus

S. ISAI: Des observations sur le manuel de géométrie pour la neuvième classe de l'école de douze ans	367
GH. MĂHĂRA, AL. SÂNDULACHE, V. SFICLEA — <i>Cartographie — Topographie</i>	378
A. CZAHOLI: La nécessité de l'organisation de la station météorologique scolaire et la mise en valeur des observations concernant l'enseignement du thème „l'atmosphère“ dans la septième et la neuvième	380
TR. BLAJOVICI, R. POPESCU: En latin <i>stella</i> , en roumain <i>stea</i> ou <i>steauă</i>	397
T. POPESCU: Des succès enregistrés dans les études classiques, après 23 Août 1944	400
M. VULISICI: Des dates statistiques concernant la classification des parties secondaires de la proposition	406
R. POPESCU: H. MIHAESCU, L'influence grecque sur la langue roumaine jusqu'au XV-e siècle	412

CUVÎNT ÎNAINTE

Institutul pedagogic de 3 ani din Oradea, după patru ani de la înființare, publică primul volum de comunicări, rezultat al strădaniilor conjugate ale cadrelor didactice cu experiență științifică și pedagogică și al tinerelor elemente care s-au afirmat ca cercetători încă de pe băncile studenției.

Inspirate în general din problematica științifică a regiunii de la poalele vestice ale Munților Apuseni, rezultat al unor minuțioase documentări și cercetări în diferite domenii de specialitate (limbă și literatură română și străină, științe economice și politice, istorie și geografie, matematici și fizică), articolele cuprinse în prezentul volum constituie o afirmare a posibilităților de cercetare ale cadrelor didactice din Institut, un început promițător, o încurajare în munca științifică de viitor, care va cere eforturi sporite, dar care va oferi din ce în ce mai mult satisfacția pe care o dă activitatea de creație împlinită.

Pe această cale, aducem vii mulțumiri Ministerului Învățământului, conducerii locale de partid și de stat care ne-au sprijinit moral și material în activitatea de cercetare științifică, care ne-au încurajat permanent în îndeplinirea cu succes a sarcinilor științifice ale tînărului nostru institut.

Conf. dr. AL. SÂNDULACHE
Rectorul Institutului pedagogic Oradea